

Ervaringen met herintroducties en bijzetten van konijnen

1. Literatuur Spanje, Frankrijk
2. Nederland
3. Geschiktheid habitat

De effecten van het herintroduceren of wegvangen van konijnen in natuurgebieden.

Veldwerkplaats 24 november 2015

Marijke Drees (marijke.drees@kpnplanet.nl)

Foto's en tekeningen Dick Klees, Jasja Dekker

Spanje

Voor de jacht
en natuurbeheer

Beste seizoen: herfst en winter
Kleine aantallen
Veel doden door vos en mangoeste
Blijvend effect alleen in goed habitat

Habitatkwaliteit is de
sleutelfactor

Frankrijk

Voor de jacht

Veel experimenten met uitzetten

Daarvan geleerd: Grote sterfte in eerste dagen niet door stress maar **predatie**

Met '**Soft release**' goede resultaten

- uitzetten in een kunstburcht én
- een (tijdelijke) hek voor gewenning (50-100 m²) én
- bescherming (elektriciteit, hek) tegen vossen

Alleen het hanteren (vangen met fretten, hanteren, weer loslaten) leidt niet tot sterfte.

Niet doen: Transport over grote afstanden en met meerdere in een kist

Verdoving of vaccinatie leidt tot extra sterfte

Letty et al., 2000, 2002a, 2002b, 2003, 2005, 2006

Konijnenwaranden

Konijnenwaranden 1342-1814

De duinmeijers zorgden voor

- Kunstmatige holen
- Bestrijding roofdieren en roofvogels
- Bijvoeren in winter

Begrazing door koeien is soms gewenst, schapen niet

Sluiseiland IJmuiden → Zwanenwater

Winter 2005

48 dieren

Vangen met inloopvallen en fret

1 dood in val (twee dieren in één val)

Grote sterfte in de eerste dagen

Fout: geen 'soft release'

Sluiseiland → Forteiland

December 2006, Rik Schoon

Geen vossen

Tien wilde konijnen geïntroduceerd, en er was al een tam konijn

Vangen met vallen, geen sterfte

2007: reproductie laag

2008: gaat goed (Cottaar)

Januari-februari 2009: myxomatose. Beheerder heeft 80 a 100 dode konijnen opgeraapt en ook zieke konijnen 'geholpen'

Cottaar zag in mei nog één konijn

September 2008

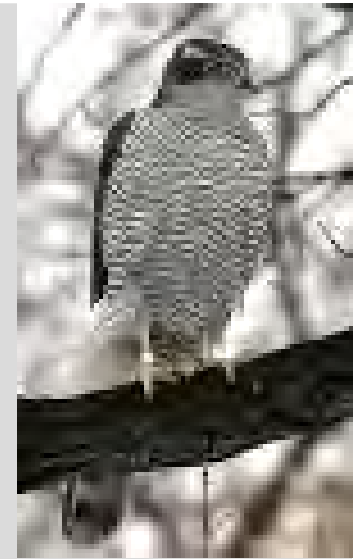
November 2015

Geschikt habitat: dekking en voedsel

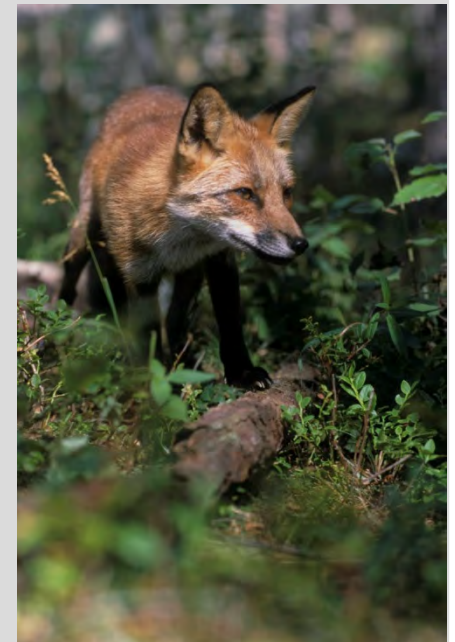

Beheerders doen veel: begrazen, maaien (Schiermonnikoog, Vlieland)

‘Cover is safe at day, but dangerous at night’ (Moreno et al., 1996)

Abdij, Zundert

Over het graven van holen

'De rammelaar met een wijfje is een nietsnut wanneer het op holen graven aankomt; hij is hoogstens een tijdje vluchtig aan het krabben alsof hij de nieuwe kolonie voor zijn eigen gemak uit wil breiden, of hij doet het misschien alleen voor de oefening. maar hij is zelden meer dan een paar minuten hiermee bezig. Zijn voornaamste bezigheid bestaat, behalve uit foerageren en luieren, uit de verdediging van zijn huis en zijn weidegrond die door zijn moertje uitgezocht zijn en met haar paren en haar tegen andere konijnen beschermen, vooral tegen bronstige mannetjes.'

R.M. Lockley, *Het leven der konijnen*, 1974

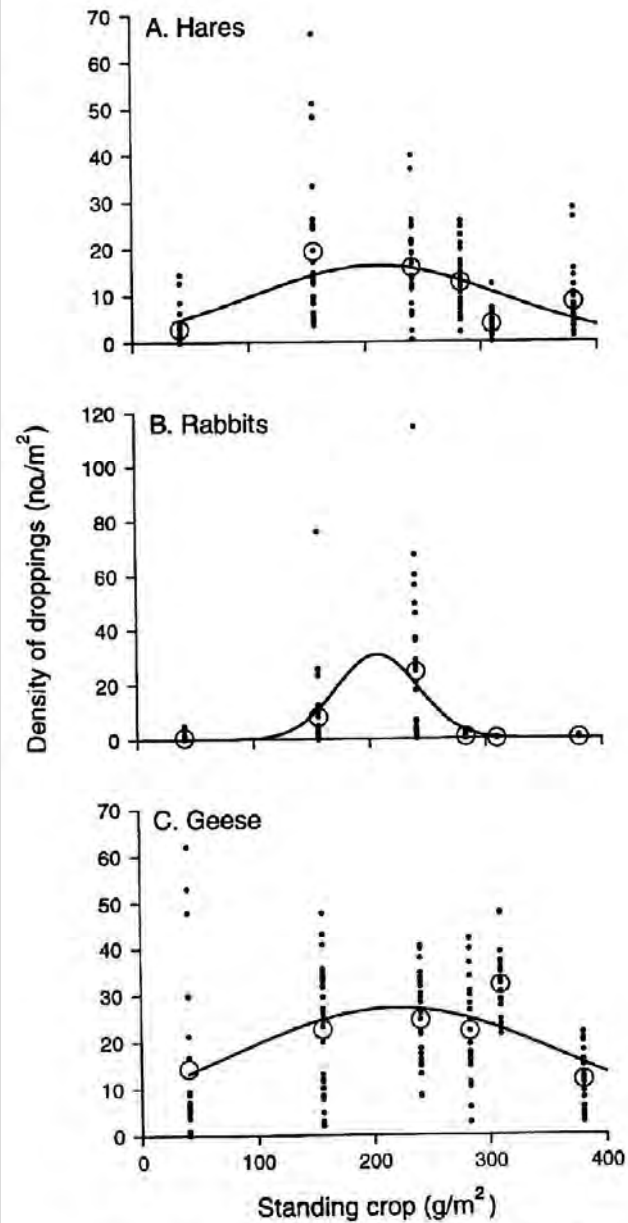
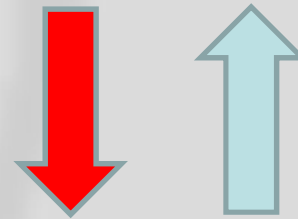

Fig. 2. Number of droppings of (A) hares, (B) rabbits, and (C) geese (barnacle goose and brent goose combined) collected over 1 yr in relation to vegetation standing crop. ● individual observations, ○ mean per site. The curves are based on Poisson regression over the means only.

Vegetatie

Konijnen

Geschiktheid als voedsel:
Biomassa en soorten

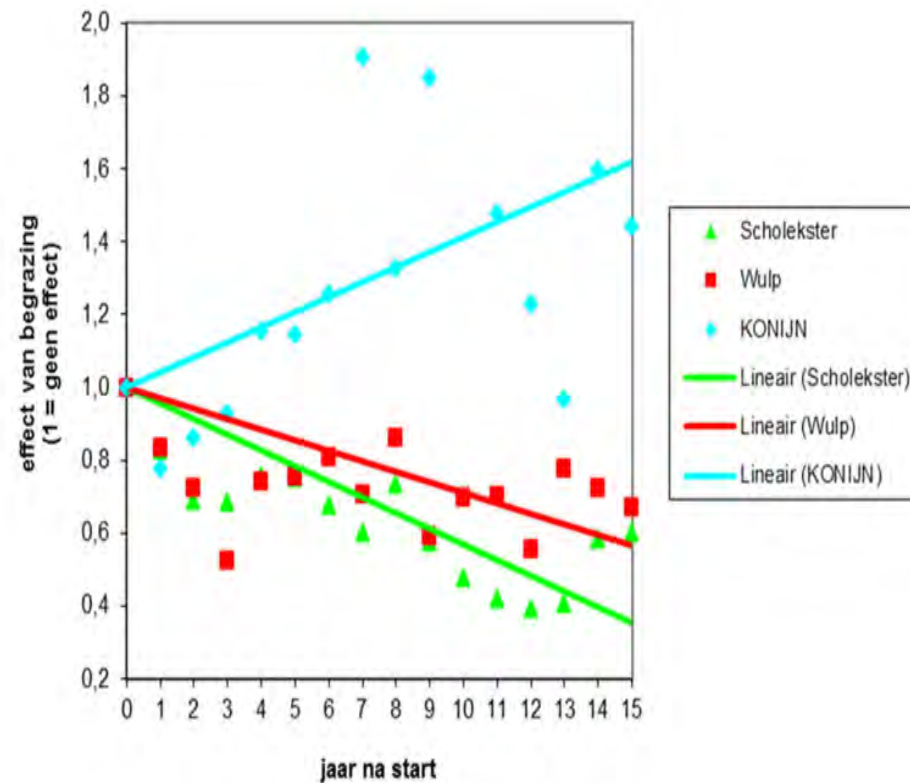
Een konijn wil gevarieerd eten

Naam	%	optelsom %	
<u>Grassen</u>			
Struisgras		1,3	
Grote windhalm		4,1	
Buntgras		0,8	
Bochtige smele		1,4	
Kweek		3,6	
Schapegras		2,3	
Gestreepte witbol		2,8	
Engels raaigras		20,1	
Borstelgras		3,8	
Timoteegras		12,6	
Veldbeemdgras		2,8	
Ruw beemdgras		1,7	
			57,3
<u>Kruiden</u>			
Duizenblad		0,8	
Struikheide		7,2	
Hoornbloem		2,8	
Reigersbek		0,4	
Brede weegbree		0,6	
Kruipende boterbloem		0,4	
Schapenzuring		1,6	
Ridderzuring		1,6	
Vogelmuur		3,2	
Paardenbloem		15	
Witte klaver		0,9	
Brandnetel		4,5	
			39

Plantensoorten in
(25) magen van
konijnen.
Cranendonck 14-01-1975

Food: plant quality for insects and rabbits

Positive!

Discussiepunten

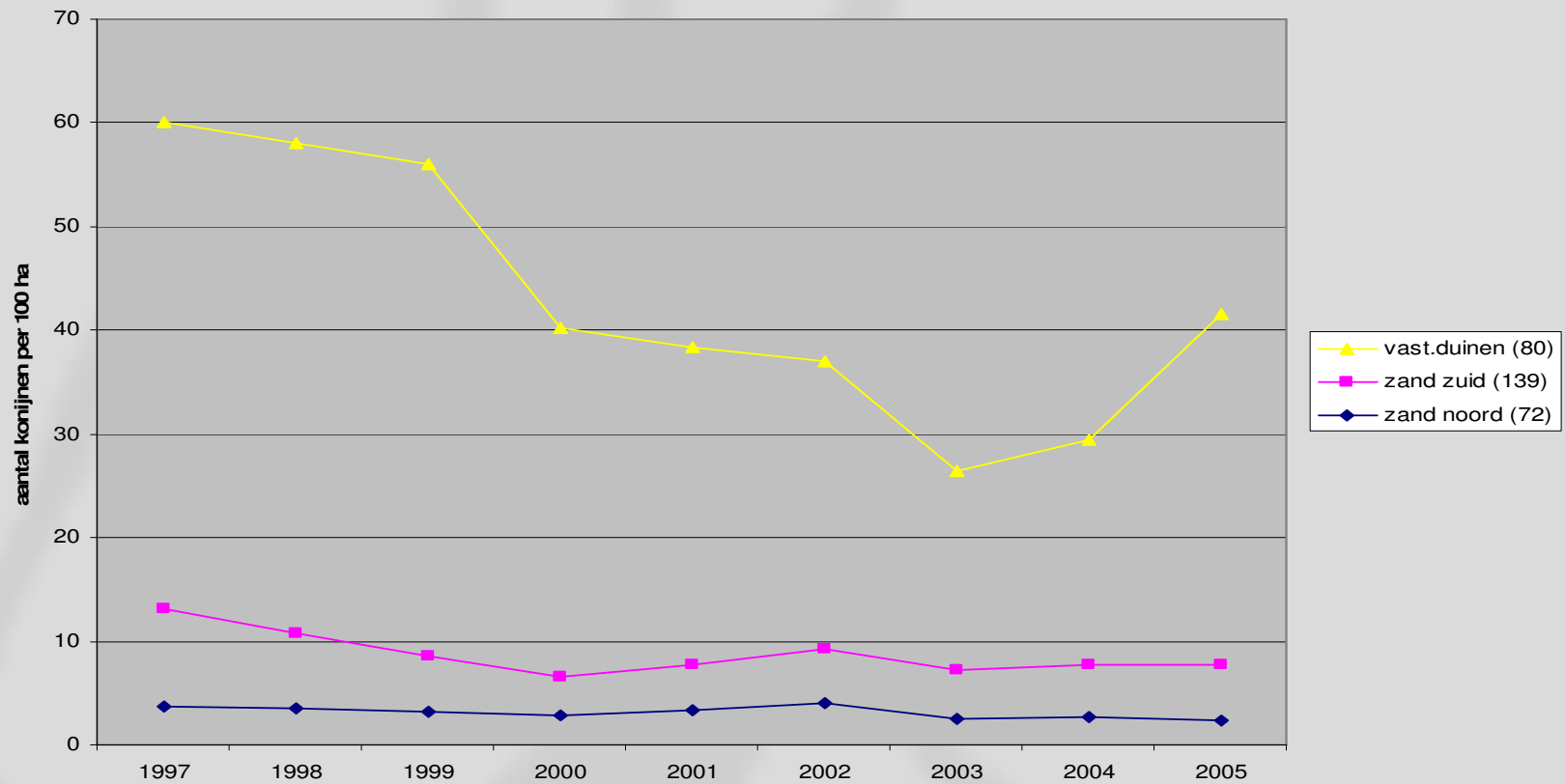
- Duinen vs. hoge zandgronden
- Buitenduin vs. Binnenduin

Duinen en hoge zandgronden

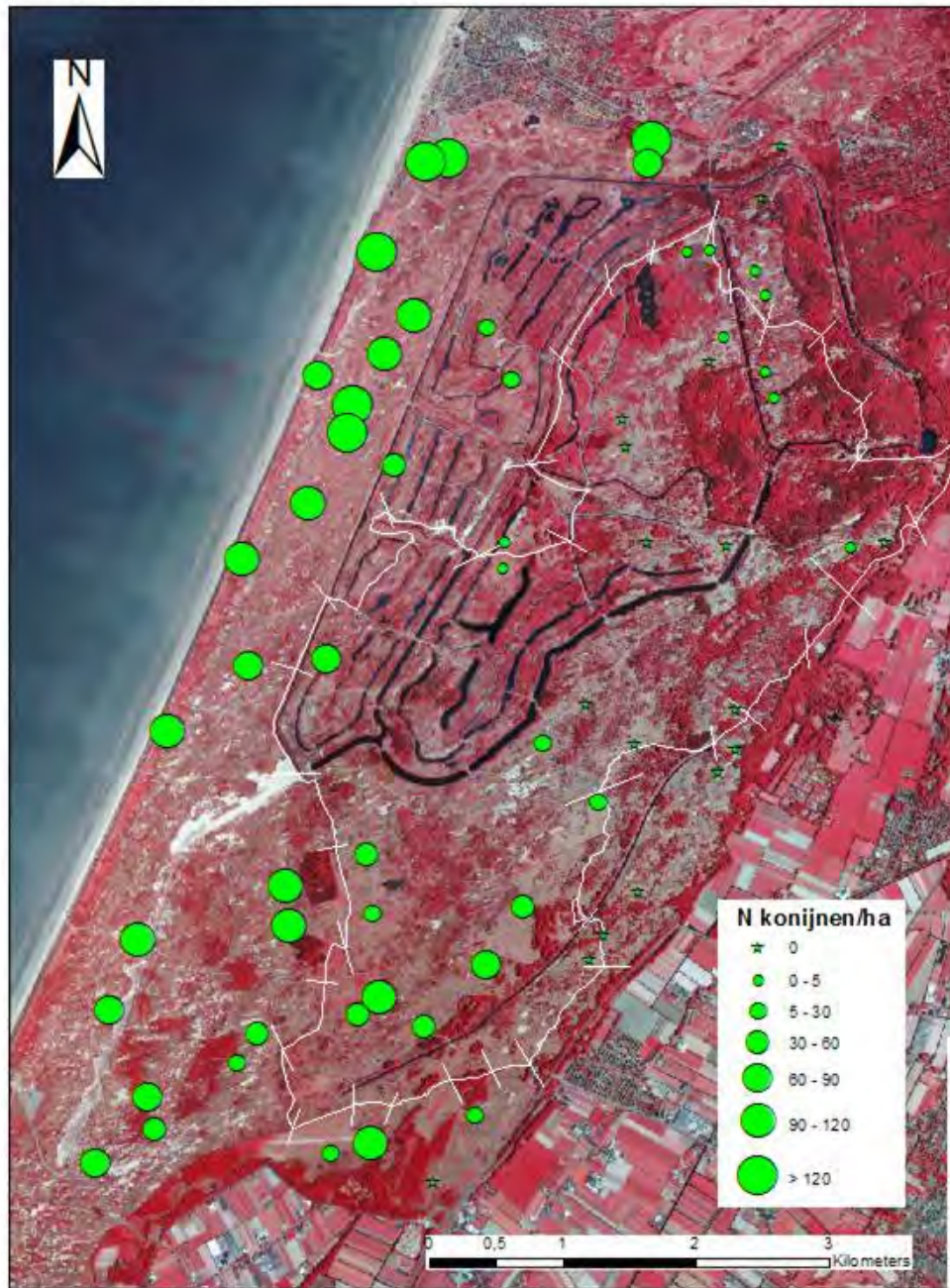
(Telling dagactieve zoogdieren)

Dichtheid van konijnenpopulaties

VZZ/SOVON/CBS

Konijnen in de AWD zomer 2014 (concept)
- afgeleid uit keutelellingen -

Minder konijnen in
binnenduin en
middenduin dan in
buitenduin, AWD.

Kaart Mark van Til, Waternet

Is dit een gevolg van
stikstofdepositie?

Verschil in kalkgehalte?